

Terminološki kotiček

zeléna površina -e -e ž

z vegetacijo porasel prostor v mestu ali naselju, npr. park, vrt, zelenica

S: zeléni prôstor

ang.: *green space*

déležnik -a m

posameznik, skupina ali ustanova, ki je zainteresirana za sodelovanje pri urejanju prostora ali jo zadeva določena problematika

ang.: *stakeholder*

vrednôtenje nèpremičnin -a -- s

izračun vrednosti nepremičnin s postopki in metodami množičnega vrednotenja

ang.: *property appraisal, real-estate appraisal*

méstna óbčina^[1] -e -e ž

občina, ustanovljena za večje naselje ali mesto, ki ima poleg splošnih pristojnosti tudi določene državne pristojnosti, povezane z razvojem mesta

prostórsko načrtováñje -ega -a s

po Zakonu o prostorskem načrtovanju, 2007 interdisciplinarna dejavnost, s katero se na podlagi razvojnih usmeritev in ob upoštevanju javnih koristi, varstva okolja, ohranjanja narave, varstva živali in naravnih dobrin, varstva premoženja in kulturne dediščine načrtujejo posegi v prostor in prostorske ureditve PRIM.: krajínsko načrtováñje, prostórsko planíranje, urbanístično načrtováñje, urêjanje naselij, urêjanje prostóra

ang.: *spatial planning*

trájnostni prostórski razvòj -ega -ega -ôja m

zagotavljanje take rabe prostora in prostorskih ureditev, ki ob varovanju okolja, ohranjanju narave in trajnostni rabi naravnih dobrin, ohranjanju kulturne dediščine in drugih kakovosti naravnega in bivalnega okolja omogoča zadovoljitev potreb sedanje generacije brez ogrožanja prihodnjih generacij

ang.: *sustainable spatial development*

tlà táł s mn.

1. zgornja plast zemeljskega površja, nastala z razpadanjem kamnin in z razkrajanjem organskih snovi, ki navadno omogoča rast rastlin, odvisna od vplivov podnebja, reliefa, vodnih razmer, kamninske podlage, organizmov in časa

ang.: *soil*

2. spodnja, navadno pohodna površina prostora

ang.: *floor*

3. element konstrukcije, ki je podlaga talne površine v prostorih stavbe

ang.: *floor construction*

fúncija táł^[2] -e -- ž

proces v tleh, ki zagotavlja ekosistemske storitve tal, npr. adsorpcija hranil, zadrževanje vode, biorazgradnja

ang.: *soil function*

ékosistémske storítve^[3] -ih -tev ž mn.

ekol. celota vseh za človeka življenjsko pomembnih dobrin in koristi, ki jih omogočajo ekosistemi

ang.: *ecosystem services* n pl.

nem.: *Ökosystemleistungen* f pl.

razvrednôtenje prostóra -a -- s

proces slabšanja kakovosti prostora zaradi nevzdrževanja, izselitve prebivalstva, opustitve dejavnosti, za okolje obremenjujoče dejavnosti, npr. težke industrije

S: degradácija prostóra

ang.: *degradation of space, spatial deterioration*

ranljívoŝt za podnébne spremémbe -i -- -- ž

stopnja ogroženosti naravnih ali ustvarjenih danosti zaradi negativnih vplivov podnebnih sprememb, odvisna od izpostavljenosti, občutljivosti in sposobnosti prilagajanja

ang.: *vulnerability to climate change*

urbanizácija -e ž

širjenje mest in mestnega načina življenja, ki povzroča demografske, družbene, gospodarske, morfološke spremembe

ang.: *urbanisation*

permakultúra^[4] -e ž

var. okolja poskus ustvarjanja uravnovešenega človekovega okolja, temelječ na opazovanju, proučevanju naravnega okolja in njemu prilagojenih tradicionalnih načinov kmetovanja

na naravi temelječe rešítve^[5] -- -- -ih -ev ž mn.

koncept in dejanske oblike rešitev za družbene izzive, ki izhajajo iz narave, njenega delovanja in sistemov

ang.: *nature-based solutions*

střnjeno město -ega -a s

mesto, za katero so značilne visoka gostota poseljenosti, zazidnanosti in prostorske ureditve z mešano rabo zemljišč, ki omogočajo dostop do lokalnih delovnih mest in storitev s trajnostnimi načini mobilnosti

S: kompaktno město

ang.: *compact city*

gobasto mesto^[6] -ega -a s

koncept trajnostnega urbanega razvoja, pri katerem je mesto zasnovano tako, da vpija, shranjuje, prečiščuje in ponovno uporablja padavinsko vodo, hkrati pa zmanjšuje poplave, izboljšuje kakovost vode in varuje urbane ekosisteme z uporabo zelenih in naravnih rešitev

ang.: *sponge city*

modro-zelena infrastruktura^[7] -e -e ž

naravni in polnaravni (zato zelena) decentralizirani sistemi, namenjeni upravljanju padavinskih voda (zato modra) v mestih, ki hkrati opravljajo širok nabor ekosistemskih storitev

ang.: *blue-green infrastructure*

prostorsko potresno valovanje^[8] -ega -ega -a s

potresno valovanje, ki se širi v notranjosti Zemlje, npr. longitudinalno potresno valovanje, transversalno potresno valovanje

jávni interès -ega -ésa m

interes javnosti za izboljšanje kakovosti življenja in bivalnega okolja, npr. gradnja javne infrastrukture, urejanje zelenih površin

PRIM.: javna korist, javno dobro

ang.: *public interest*

něpremičninski trřg^[1] -ega -a m

trg, na katerem potekajo procesi nakupa, prodaje, najema, oddaje, načrtovanja, gradnje in evidentiranja nepremičnin

hipotekárno posojílo^[1] -ega -a s

posojilo, zavarovano z zastavno pravico na nepremičnini

nalóžba^[1] -e ž

1. uporaba denarnih sredstev za pridobitev stvari ali pravic

S: investicija

2. del proizvoda nekega obdobja, ki se v tem obdobju ne porabi

S: investicija

cenóvno dosegljivo stanóvanje -- -ega -a s

stanovanje, za katero stroški najema ali nakupa ne presega finančnih zmožnosti gospodinjstva s povprečnimi dohodki in stroški obratovanja ne presegajo 30 % celotnega dohodka gospodinjstva

ang.: *affordable housing*

stávbnó zemljišče -ega -a s

1. po Zakonu o stavbnih zemljiščih, 1997 komunalno opremljeno zemljišče, na katerem stoji objekt ali je s prostorskim aktom namenjeno gradnji

PRIM.: funkcionalno zemljišče, grádbena parcéla, stavbíšče

ang.: *building land, building site, building plot*

2. zemljišče, za katero se plačuje nadomestilo za uporabo

ang.: *building land, building site, building plot*

lastnínjenje^[1] -a s

preobrazba družbene in zadružne lastnine v druge oblike lastnine, zlasti v zasebno

S: privatizacija

denacionalizácija^[4] -e ž

spl. geogr. vračanje podržavljene, podružbljene lastnine v zasebno, kolektivno

S: reprivatizacija

PRIM.: nacionalizácija, privatizácija

urbanístična zakonodájá^[4] -e -e ž

plan., geogr. nas. celota zakonskih aktov, s katerimi se predpisujejo lokacijski pogoji, ureditev in organiziranost naselij

trájnostno město -ega -a s

mesto, ki zmanjšuje porabo naravnih virov in količino odpadkov, se prilagaja zmogljivosti lokalnih, regionalnih in globalnih ekosistemov in povečuje primernost za prebivanje

ang.: *sustainable city*

okoljski odtis^[9] -ega -a m

kazalnik, ki meri koliko biološko produktivne površine Zemlje je potrebno zagotoviti za zagotavljanje virov za absorpcijo odpadkov in emisij, ki jih povzroča človek

ang.: *ecological footprint*

stanóvanjska polítika^[4] -e -e ž

geogr. nas. sistem usklajenih ukrepov na področju stanovanjskega gospodarstva, ki zajema gradnjo stanovanj in izrabo, vzdrževanje stanovanjskega sklada

majhna hiša^[10] -e -e ž

arhitekturno in družbeno gibanje, povezano s trajnostjo in minimalizmom, pri katerem majhna hiša vključuje osnovne bivalne prostore ter zaradi majhne porabe energije in virov omogoča okolju prijaznejše stalno bivanje

ang.: *tiny house, microhouse*

mikrostanovanje^[10] -a m

majhna samostojna bivalna enota, običajno 20–30 % manjša od garsonjere, ki vključuje osnovne prostore za bivanje, spanje, kuhanje in kopalnico

ang.: *micro-apartment*

sobivanje^[11] -a s

sodoben stanovanjski koncept, pri katerem posamezniki najemajo opremljene sobe s souporabo skupnih prostorov

ang.: *co-living*

skupno stanovanje^[10] -ega -a s

neprofitno stanovanja s skupnimi deli in aktivno udeležbo stanovalcev pri organizaciji bivanja

ang.: *collaborative housing*

sobivanjska skupnost^[10] -e -i ž

stanovanjska skupnost, v kateri so objekti in skupni prostori v souporabi in skupnem upravljanju

ang.: *cohousing*

kolektivno stanovanje^[10] -ega -a s

oblika skupnega bivanja, ki zajema skupna stanovanja in druge bivalne objekte, pri katerih je upravljanje prepuščeno zunanjemu izvajalcu

ang.: *collective housing*

namenska skupnost^[10] -e -i ž

skupnost, ki jo povezujejo skupne vrednote in način življenja, kot so sodelovanje, vključenost in svobodna izbira, pri čemer je ena od oblik sobivanje, usmerjeno v trajnost

ang.: *intentional communities*

ekološka vas^[10] -e -i ž

trajnostna skupnost v človeškem merilu, ki povezuje okoljske, družbene in gospodarske vidike in se od običajnih naselij loči po poudarku na trajnostni rabi virov

ang.: *eco-village*

ekonomija delitve^[1] -e -- ž

ekonomski model, ki omogoča izposojlo ali najem sredstev v lasti drugih subjektov

krožno gospodarstvo^[12] -ega -a s

gospodarski model, ki je usmerjen v učinkovito rabo virov z zmanjševanjem količine odpadkov in uporabe primarnih surovin

ang.: *circular economy*

gospodarstvo v obliki krofa^[10] -a -- -- s

gospodarski model, ki združuje zadovoljevanje družbenih potreb in omejevanje rabe virov glede na okoljske zmožnosti

ang.: *doughnut economics*

statistična régija -e -e ž

bolj ali manj homogena teritorialna enota, določena za potrebe zbiranja statističnih podatkov

ang.: *statistical region*

urbanistična zasnova -e -e ž K: UZ, UZ

1. po Zakonu o urejanju prostora, 1984, do 2003 sestavni del prostorskih sestavin dolgoročnega družbenega plana, v katerem so podrobno opredeljeni prostorska organizacija dejavnosti in namenska raba prostora, obseg in dinamika gradnje, širitve, zgojitve in prenove naselja in določene usmeritve za urbanistično urejanje

PRIM.: urbanistični načrt

ang.: *urban-development concept*

2. po Zakonu o urejanju prostora, 2003, do 2007 strateški prostorski dokument, ki določa prostorski razvoj mesta, ureditveno območje, njegovo členitev v posamezne funkcionalne enote, zasnovo širitve in/ali prenove, razporeditve dejavnosti v prostoru, zelenih in športnorekreacijskih površin, infrastrukturnih sistemov, prostorskih ureditev za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, usmeritve za varstvo okolja in kulturne dediščine

PRIM.: urbanistični načrt

ang.: *urban-development concept*

ekstremni vremenski dogódek^[2] -ega -ega -dka m

vremenski dogodek, ki se pojavlja redko, močno odstopa od običajnih vremenskih razmer in pogosto povzroči škodo, npr. vročinski val

S: izrédni vremenski dogódek

ang.: *extreme weather event*

policéntrični urbáni systém -ega -ega -a m

1. omrežje naselij z gravitacijskimi zaledji, ki imajo podoben funkcionalni pomen in velikost, med katerimi obstaja delitev političnih, družbenih, gospodarskih, kulturnih in finančnih dejavnosti in so povezana v funkcionalno celoto, v kateri poteka intenzivna dnevna selitev prebivalcev

ang.: *polycentric urban system*

2. po Odloku o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, 2004 dvostopenjsko strukturirano omrežje mest državnega in regionalnega pomena, na katero se z medsebojnimi prometnimi povezavami navezuje omrežje drugih središč z različnimi funkcijami

ang.: *polycentric urban system*

dnévna selítev -e -tve ž

dnevno potovanje med krajem zaposlitve ali šolanja in krajem prebivanja

S: dnévna migrácija

ang.: *commuting, daily migration*

jávni pótniški prevóz -ega -ega -ôza m

prevoz potnikov z javnimi vozili, ki poteka po vnaprej določenih relacijah, rednem voznem redu in za določeno ceno

S: javni promèt, javni pótniški promèt

ang.: *public transport*

sòméstje -a s

več sosednjih mest, mestna regija, nastala z zraščanjem samostojnih sosednjih mestnih naselij, ki se funkcijsko dopolnjujejo ali nadgrajujejo

S: kònurbácija

PRIM.: megalópolis

ang.: *conurbation*

mokríšče -a s

zemljišče s stoječo ali počasi tekočo vodo, npr. močvirje, nizko barje, šotišče, mlaka, kal, mrtvica

ang.: *wetland, marsh*

zadržéválnik -a m

objekt za zadrževanje vode, npr. za kontrolirano odvodnjavanje, zmanjševanje hitrosti površinskega odtoka, preprečevanje poplav, vzdrževanje ustrezne količine vode v vodotoku, za namakanje, hidroelektrarne

PRIM.: narávna reténzija

ang.: *retention area, water reservoir*

vertikalni vrt^[13] -ega -a m

sistem ozelenitve stavbnih površin, pri katerem se rastline gojijo na navpičnih konstrukcijah (stenah ali fasadah), z namenom izboljšanja mikroklima, zmanjšanja porabe energije ter izboljšanja okoljske in estetske kakovosti urbanega prostora

ang.: *vertical garden*

stréšni výt -ega -a m

vrtna ureditev na strehi stavbe, namenjena njenim prebivalcem ali uporabnikom, izvedena kot intenzivna zelena streha

ang.: *roof garden*

neto ničelna rast pozidanih zemljišč^[14] -- -e -i -- -- ž

cilj politike Evropske unije, ki do leta 2025 želi ustaviti neto pretvorbo naravnih in polnaravnih zemljišč v pozidana območja, da bi omejili širjenje urbanizacije in ohranili tla ter ekosistemske storitve

ang.: *no net land take*

najémno stanováňje -ega -a s

stanovanje, ki ga lastnik oddaja v najem

PRIM.: lastniško zasédeno stanováňje

ang.: *rented housing*

zaséбно najémno stanováňje -ega -ega -a s

stanovanje, ki ga zasebni lastnik oddaja v najem, navadno zaradi zaslužka

PRIM.: lastniško zasédeno stanováňje, najémno stanováňje, profitno najémno stanováňje, sociálno najémno stanováňje

ang.: *private rented housing*

jávni sklád^[1] -ega skláda m

pravna oseba javnega prava, ki jo država ali samoupravna lokalna skupnost ustanovi za izvajanje svoje politike na določenem področju na način, da vanjo vloži javna sredstva, s katerimi skrbi za izvajanje te politike, npr. javni sklad za kulturo, ekološki sklad

nèprofitno najémno stanováňje -ega -ega -a s

najemno stanovanje, za katero se plačuje najemnina, ki pokriva stroške in lastniku ne prinaša dobička

PRIM.: profitno najémno stanováňje, sociálno najémno stanováňje

ang.: *not-for-profit rented apartment*

zemljiška knjiga -e -e ž

po Zakonu o zemljiški knjigi, 2003 javna knjiga, ki jo vodi pristojno okrajno sodišče in vsebuje podatke o stvarnih pravicah na nepremičninah in pravnih dejstvih v zvezi z njimi, npr. lastninska pravica, hipoteka, zemljiški dolg, služnostna pravica, pravica stvarnega bremena, stavbna pravica, zaznamba prepo-vedi glede nedovoljene gradnje

PRIM.: zemljiški kataster

ang.: *land register*

držbena javna infrastruktura -e -e -e ž

prostorske ureditve ali objekti, v katerih se izvajajo dejavnosti vzgoje in izobraževanja, športa, zdravstva, socialnega varstva, kulture, javne uprave

ang.: *social infrastructure*

regíster prostórskih enót^[4] -tra -- -- m K: RPE

spl. geogr. od leta 2003 evidenca prostorsko določljivih enot, ustanovljenih po administrativnih, gospodarskih, geografskih ali drugih načelih, v kateri se evidentirajo tudi ulice in hišne številke

PRIM.: register območij teritorialnih enot

razvrednóteno obmóčje -ega -a s

območje z znižano gospodarsko, družbeno, okoljsko in/ali vizualno vrednostjo, kjer je potrebna prenova, npr. opuščena industrijska območja, opuščene vojašnice, starejša stanovanjska naselja, propadajoča mestna središča

S: degradirano območje, rjava cóna, siva cóna

ang.: *degraded area, brownfield site, derelict area*

gospodárska javna infrastruktúra -e -e -e ž

po Zakonu o gospodarskih javnih službah, 1993 objekti ali omrežja državnega ali lokalnega pomena, namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb s področja prometa, energetike, komunalnega gospodarstva, telekomunikacij, upravljanja z vodami, varstva okolja in gospodarjenja z naravnimi viri

ang.: *public utilities*

prostórska enóta -e -e ž

osnovna ali dodatna enota splošne upravno-teritorialne razdelitve prostora, npr. hišna številka, prostorski okoliš, statistični okoliš, naselje, občina, upravna enota, krajevna skupnost, vaška skupnost, mestna skupnost, ulica

PRIM.: enota urèjanja prostóra

ang.: *spatial unit*

investítor -ja m

po Zakonu o graditvi objektov, 2004 pravna ali fizična oseba, ki naroči, financira, lahko tudi sama izvaja gradnjo objekta

PRIM.: razvójnik

ang.: *investor*

urbána revitalizácia -e -e ž

oživljanje, spreminjanje gospodarsko in socialno zaostalih mestnih območij v privlačne mestne predele z izboljšanjem pogojev za izvajanje in uvajanje novih dejavnosti, socialne strukture, z modernizacijo mestnega okolja

PRIM.: méstna prenáva, revitalizácia kultúrne dediščine, urbána rekonstrukcija

ang.: *urban revitalisation*

najémna pogódba^[1] -e -e ž

pogodba, s katero se najemodajalec zaveže, da bo najemniku izročil določeno stvar v rabo, ta pa se zaveže plačevati določeno najemnino

S: najem

povečanje bivalnega prostora^[15] -- -- -- s

selitev v večje stanovanje ali hišo zaradi potrebe po večjem bivalnem prostoru ali večjem udobju

ang.: *upsizing*

zmanjšanje bivalnega prostora^[16] -- -- -- s

selitev v manjše stanovanje ali hišo zaradi zmanjšanja stroškov, porabe energije ali prilagoditve življenjskemu slogu

ang.: *downsizing*

sòlastnínski délež^[1] -ega -a m

kvantitativni del lastninske pravice solastnika na celotni stvari ali na idealnem deležu stvari

S: sòlastníški délež

obnovlívni narávni vír^[4] -ega -ega -a m nav. mn.

var. okolja naravni vir, npr. voda, veter, les, katerega razpoložljivost, zaloga se zaradi obnavljanja ob ustrezni rabi, porabi ne zmanjšuje

PRIM.: nèobnovlívni narávni vír, stálni narávni vír

stálno prebivalíšče^[1] -ega -a s

prebivališče, ki ga oseba določi kot središče svojih življenjskih interesov, kar se v upravnem postopku presoja na podlagi njenih družinskih, delovnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi

S: domicíl (1)

zazidljivo zemljišče -ega -a s

zemljišče, po sprejetem prostorskem planu namenjeno gradnji
 PRIM.: grádbena parcéla
 ang.: *building land*

stanovánska zádruga -e -e ž

organizacijska oblika stanovanjske gradnje, v kateri so stanovalci lastniki deležev v združenih nepremičninah ali pa so le člani zadruga s pravico do neprofitnega najema stanovanja v lasti zadruga
 S: stanovánska kooperatíva
 ang.: *housing cooperative*

čezmêjna régija^[4] -e -e ž

polit. geogr. regija, sestavljena iz sosednjih, funkcionalno povezanih obmejnih območij, med katerimi navadno poteka čezmejno sodelovanje

čezmêjno gíbanje^[1] -ega -a s

prehajanje oseb čez državne meje zaradi zaposlitvenih, izobraževalnih ali drugih razlogov
 S: meddržavna mobilnost, čezmêjna mobilnost

múltimodálalni prevóz -ega -ôza m

prevoz z različnimi prevoznimi sredstvi
 S: kombinírani prevóz, méšani prevóz
 ang.: *multimodal transport*

mobílnostni načrt -ega -a m

sklop ukrepov za spremembo potovalnih navad, izboljšanje dostopnosti in promocijo trajnostnih prevoznih načinov
 ang.: *mobility plan*

parkiríšče P + R -a -- -- [pà plús rà] s (ang. P + R park and ride *parkiraj in se odpelji*)

parkiríšče na robu mesta, neposredno povezano s postajo javnega potniškega prometa zaradi hitrejšega in lažjega dostopa do mestnega središča, v parkirino je navadno že všteta vozovnica za potniški promet
 S: parkiríšče parkíraj in se odpélji
 ang.: *park and ride*

méstni toplótni ótok^[2] -ega -ega -óka m

mikroklimatski pojav v mestnih območjih, kjer je temperatura zraka višja od temperature zraka okoliških primestnih in podeželskih območij
 ang.: *urban heat island*

evápotranspirácija^[4] -e ž

klimatogeogr. celotno vračanje vode s površja Zemlje v ozračje zaradi sočasne evaporacije in transpiracije
 PRIM.: evaporácija, transpirácija

fítoremediácija^[4] -e ž

var. okolja biotehnološka metoda za varovanje in sanacijo okolja, pri kateri se za odpravljanje, zmanjševanje onesnaženosti izkorišča sposobnost določenih rastlin za razgrajevanje škodljivih snovi v neškodljive
 PRIM.: bioremediácija

narávna reténzija -e -e ž

poplavno območje, po katerem se razlije visoka voda in se v njem zadrži do upada gladine
 PRIM.: zadrževálnik
 ang.: *natural retention, natural-retention area*

bioretencijski jarek^[17] -ega -a m

rahlo nagnjena ozelenjena obcestna globel za zadrževanje in čiščenje površinske vode pred njenim postopnim odtokom
 ang.: *bioretention system*

riparijski pas^[17] -ega -u m

vegetacijski pas ob vodotokih, ki pomaga pri zadrževanju vode, zmanjšuje erozijo, filtrira onesnaževalce in zagotavlja življenjski prostor številnim prostoživečim vrstam
 ang.: *riparian zone*

modra streha^[17] -e -e ž

zadržuje padavinsko vodo na površini strehe in jo postopoma odvaja v kanalizacijo, s čimer zmanjšuje obremenitev drenajnih sistemov
 ang.: *blue roof*

odtočni žleb^[17] -ega -a m

element za odvajanje deževnice s streh v kanalizacijo ali zbirne sisteme
 ang.: *gutter*

sistem za zbiranje deževnice^[17] -a -- -- m

omogoča zajemanje in shranjevanje padavinske vode za nadaljnjo uporabo (zalivanje, izpiranje stranišč, kmetijstvo)
 ang.: *rainwater collection system*

zaščitni pas vegetacije^[17] -ega -u -- m

ozelenjen pas med prometnicami in kmetijskimi površinami za filtriranje in usmerjanje padavinske vode ter zmanjševanje površinskega odtoka

ang.: *vegetation buffer zone*

zadrževalno korito^[17] -ega -a s

pravokotni bazen ob cestah in pločnikih, ki zbira in filtrira vodo preko večslojnih substratov, preden jo odvede v kanalizacijo

ang.: *retention basin*

izboklina za zadrževanje meteorne vode^[17] -e -- -- ž

ozelenjena globel med cestišči in pločniki, ki omogoča lokalno zadrževanje in filtracijo deževnice

ang.: *rainwater retention basin*

zadrževalni drevesni jarek^[17] -ega -ega -a m

podzemni sistem za infiltracijo vode, ki omogoča oskrbo dreves in počasno odvajanje presežne vode

ang.: *retention tree trench*

prepustni tlaki^[17] -ih -ov m mn.

tlakovana površina, ki omogoča pronicanje vode v tla, hkrati pa je primerna za prometne obremenitve

ang.: *permeable pavements*

gramozni jarek^[17] -ega -a m

kamniti rezervoar, ki zadržuje padavinsko vodo ter omogoča počasno infiltracijo in odvodnjavanje

ang.: *gravel ditch*

zadrževalni rezervoar^[17] -ega -ja m

podzemni bazen različnih velikosti za začasno shranjevanje večjih količin deževnice

ang.: *retention tank*

méstni gózd -ega -a m

javno dostopen gozd na območju mesta ali v njegovi okolici s prevladujočo socialno in rekreativno funkcijo, ki ima pomembno ekološko vlogo pri uravnavanju mestne klime in zagotavljanju kakovosti bivalnega okolja

S: urbáni gózd

ang.: *urban forest*

projektni menedžment^[18] -ega -a m

procesno usmerjen pristop k vodenju projektov, ki z uporabo znanja, orodij in tehnik omogoča doseganje ciljev v določenem času in proračunu

ang.: *project management*

obnôva kulturne dediščine -e -- -- ž

načrtovalski in izvedbeni ukrepi in posegi, ki omogočajo nadaljnjo ali ponovno uporabo kulturne dediščine ob spoštovanju njene celovitosti in dediščinskih lastnosti

ang.: *cultural-heritage renewal, cultural-heritage restoration*

rezervna časovnica^[19] -e -e ž

oddatni čas v načrtovanju nalog za zmanjševanje vpliva negotovosti in zamud med projektnimi fazami

ang.: *buffer time*

register tveganj^[20] -a -- m

centralno orodje za zbiranje, spremljanje in vrednotenje vseh prepoznanih tveganj, ki omogoča njihovo razvrščanje po pomembnosti ter usmerja pozornost managementa na najbolj kritična področja

ang.: *risk register*

Opombe

^[1] Dugar, G., Fajfar, T., Humar, M., Jemec Tomazin, M., Novak, A., Tičar, L., idr. (ur.) (2018): *Pravni terminološki slovar*. Ljubljana, Založba ZRC SAZU.

^[2] Bernik, R., Celar, F. A., Cvejič, R., Čop, J., Črepinšek, Z., Fajfar, T. idr. (2025): *Agronomski terminološki slovar*. Ljubljana, Založba ZRC SAZU.

^[3] Batič, F., in Košmrlj-Levačič, B. (ur.) (2012): *Botanični terminološki slovar*. Ljubljana, Založba ZRC SAZU.

^[4] Orožen Adamič, M., Kladnik, D., in Lovrenčak, F. (2005): *Geografski terminološki slovar*. Ljubljana, Založba ZRC SAZU.

^[5] Dremel, M., in Goličnik Marušič, B. (2021): Kaj so nature-based solutions (NBS) in kako jih prevajamo. *Urbani izziv*, 12, str. 102–108.

^[6] Li, H., Ding, L., Ren, M., Li, C., in Wang, H. (2017): Sponge city construction in China: A survey of the challenges and opportunities. *Water*, 9(9), str. 594.

^[7] Radinja, M., Atanasova, N., in Zavodnik Lamovšek, A. (2021): Vodarski pogled na uvajanje modro-zelene infrastrukture v mestih. *Urbani izziv*, 32(1), str. 28–39

^[8] Pleničar, M., Duhovnik, J., Strmole, D., Pavšič, J., Pohar, V., Kralj, P. idr. (2006): *Geološki terminološki slovar*. Ljubljana, Založba ZRC SAZU.

^[9] Mancini, M. S., Galli, A., Niccolucci, V., Lin, D., Bastianoni, S., Wackernagel, M., idr. (2016): Ecological footprint: Refining the carbon footprint calculation. *Ecological Indicators*, 61, str. 390–403.

^[10] Definicija je povzeta po članku Grum, N., in Kristl, Ž., objavljenem v tej številki revije.

- ^[11] Coricelli, F. (2022): The co-'s of co-living: How the advertisement of living is taking over housing realities. *Urban Planning*, 7(1), str. 296–304.
- ^[12] Morseletto, P. (2020): Targets for a circular economy. *Resources, Conservation and Recycling*, 153, 104553, str. 1–12.
- ^[13] Ivanova, N., Ganzha, O., in Podkovyrov, I. (2020): Basic methodology in construction of vertical gardening of a building. *Journal of Physics: Conference Series*, 1614(1), 012034.
- ^[14] Evers, D. (2025): Exploring the implications of no net land take policy for spatial planning: the case of the Netherlands. *Town Planning Review*, 96(4), str. 373–394.
- ^[15] Cambridge university press and assessment (2026): Upsizing. *Cambridge dictionary*. Dostopno na: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/upsized?q=upsizing> (sneto 6. 5. 2026).
- ^[16] Huebner, G. M., in Shipworth, D. (2017): All about size? – The potential of downsizing in reducing energy demand. *Applied Energy, Energy and Urban Systems* 186, str. 226–233.
- ^[17] Definicija je povzeta po članku Zorc, L. D., objavljenem v tej številki revije.
- ^[18] Definicija je povzeta po članku Zorman, L., objavljenem v tej številki revije.
- ^[19] Russell, M. M., Howell, G., Hsiang, S. M., in Liu, M. (2013): Application of time buffers to construction project task durations. *Journal of Construction Engineering and Management*, 139(10), 04013008.
- ^[20] Balfe, N., Leva, M., McAleer, B., in Rocke, M. (2014): Safety risk registers: Challenges and guidance. *Articles*, 36, str. 571–576.

Viri in literatura

Mihelič, B., Humar, M., in Nikšič, M. (ur.) (2015): *Urbanistični terminološki slovar*. Ljubljana, Urbanistični inštitut Republike Slovenije in Založba ZRC SAZU.